

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, GEGUŽĖS – MAY 17, 2016 • Vol. CVII Nr. 58 Kaina 1 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 05-16-2016

ŠIAME NUMERYJE:

Apie ką pasakoja
namų vidus – 6 psl.

Los Angeles Šv. Kazimiero
parapijai – 75 – 8 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Nuotaikingas spektaklis apie muziką ir meilę

„Paganini“ dalyviai po spektaklio.

Jono Kuprio nuotr.

Lietuviai mėgsta pramogą, o operetė yra puikus pramoginis žanras, išlaikęs istorijos egzaminą. Vienas iš puikesnių jo pavyzdžių – 1925 m. Franz Lehar kūrinys „Paganini“, kurio centre – ne tik XIX a. pirmoje pusėje melomanus ir moteris iš proto varęs genialusis Paganini, bet ir tos iš proto vedamos (bei vedančios!) moterys. Sekmadienio, gegužės 15-osios popietę tris valandas apypilnė J. Sterling Morton High School salė stebėjo nuotaikingas ir šmaikščias personažų meilės istorijas, kurias scenoje dainavo, vaidino ir šoko Kauno valstybinio muzikinio

teatro artistai ir Lietuvių Operos Čikagoje nariai.

Jungtiniam orkestrui dirigavo Julius Geniušas (stovi 8-as iš k.). Pagrindines partijas atliko Nida Grigalavičiūtė-Anna-Elisa (pirmoje eilėje 5-ta iš d.), Raimondas Barauskas-Paganini (stovi paskutinėje eilėje viduryje), Kristina Siurbytė-Bella (stovi trečia iš d.), Gediminas Maciulevičius-Pimpinelli (stovi 3-ias iš k.), Benjaminas Želvys-kunigaikštis Felice (stovi 2-as iš k.). Spektaklio režisierius – Kęstutis Jakštas (pirmoje eilėje 4-as iš k.), choro vadovė – Jūratė Grabliauskienė (antroje eilėje viduryje).

Pirmoji komunija – įsimintina visam gyvenimui

Šventės proga vaikai įsiamžino su kleb. kun. Jauniumi Kelpšu.

Joe Kulys nuotraukos

Gegužės 8 dienos rytas buvo labai ypatingas, gal todėl net ir oras atrodė kaip užsakytas – saulutė visus, einančius į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią Marquette Parke, savo spinduliais kuteno ir sveikino. Tą dieną buvo švenčiamos trys šventės: Kristaus Žengimas į Dangų, Motinos diena ir Vaikų pirmoji komunija. Visus metus 25 vaikučius Pirmajai komunijai ruošė tikybos mokytojos – ne tik bažnyčioje, bet ir Jaunimo cent-

re. Trys tikybos mokytojos – seselė Laimutė Kabišaitytė, Janina Prialgauskienė ir Auksuolė Marčiulevičienė aiškino vaikams apie katalikų tikėjimą, atsakinėjo į jiems rūpimus klausimus, pačios darė rožinius ir škaplierius, meldėsi ir aiškinosi paslaptis... Ruošiant vaikus Pirmajai komunijai talkino parapijos klebonas kun. Jaunius Kelpšas ir kunigas Gediminas Keršys. – 5 psl.

Pasaulyje nėra svetimo blogio. Visi žmonės kalti dėl jo buvimo – Jean-Paul Sartre

Kazio Griniaus inžinieriai draugai

KĘSTUTIS SKRUPSKELIS

Kazys Grinius savo „Atsiminimuose ir mintyse“ (1947, p. 57–60) paskelbė Maskvos lietuvių studentų draugijos narių sąrašą, – nežinau, ar visus surašė, nes rašė iš atminties. Iš viso – 58 asmenys, tarp jų – vienas humanitaras (kalbininkas Jonas Jablonskis), vienas matematikas (gimnazijos mokytojas Pranas Mašiotas, vėliau knygų vaikams autorius) ir trys inžinieriai. Visi kiti – gydytojai, farmacininkai ir teisininkai. Akivaizdu, kad neturint savo universiteto humanitarams bei kitiems mokslininkams nebuvo galimybių įsidarbinti, ir studentai tokių sričių vengė. Tuo tarpu gydytojai ir teisininkai galėjo Lietuvon grįžti ir verstis privačiai. Tai liudijimas, kaip imperijoje buvo žalojamas lietuvių kultūrinis gyvenimas. Šia proga noriu atkreipti dėmesį į K. Griniaus minimus inžinierius. Tik galime pasvajoti, kokia būtų buvusi Lietuva, jeigu šie inžinieriai caro laikais būtų galėję dirbti savame krašte.

Slapyvardžiu „Tolimasis“ pasirašęs K. Grinius paskelbė inžinieriaus Antano Vilkutaičio (1864–1903) nekrologą („Varpas“, 1903, nr. 9–10, p. 228–229). Sužinome, kad Petrapilyje gavęs inžinieriaus diplomą A. Vilkutaitis „apsigyveno inžinierium ant užkaukazio geležinkelio“. 1902 m. jis susirgo psichine liga ir mirė psichiatrinėje ligoninėje. Nors gyveno ir dirbo ne Lietuvoje, bet plačioje imperijoje, A. Vilkutaičiui Lietuvos reikalai rūpėjo. Pasak K. Griniaus,

jis rašė „Varpe“ ir stambiomis aukomis rėmė lietuvišką spaudą. Susirgęs laiškuose draugams gyrėsi turįs daug pinigų, už kuriuos kiekviename Lietuvos mieste įsteigs po laikraštį „su gausiu apmokėjimu redaktorių ir rašytojų“.

Iš nekrologo neaišku, ar kaip inžinierius A. Vilkutaitis pasižymėjo, gal tebuvo eilinis specialistas. Kita vertus, ir tokių Lietuvoje trūko. Bet antrasis inžinierius, Tomas Norus-Naruševičius (1871–1927), dirbo stambesniu mastu. Jo nekrologą K. Grinius paskelbė „Lietuvos žiniose“, 1927 rugsėjo 17 d. Sužinome, kad baigęs matematiką Maskvos universitete, T. Naruševičius studijas tęsė inžinerijos technikos mokykloje: „Toliau neužilgio pragarsėjo kaip Maskvos vandentiekio ir elektros tramvajų pravedimo organizatorius ir, gali sakyti, Maskvos tramvajai tai ir yra jo kūrybos darbas“. Taigi iki 1935 m., kada atidarytas Maskvos metro, po miestą bevažinėjantys maskoliai džiaugėsi lietuvio inžinieriaus sugebėjimais. Tuo tarpu kauniečiai važinėjo studentų išdaigomis išgarsėjusia, arklių tempiama konke, kuri uždaryta tik 1929 m., praplėtus miesto autobusų tinklą. Vandentiekio sostinė, nors laikinoji, susilaukė tik nepriklausomybei įpusėjus – net ir teisėjai, prieš eidami į darbą, iš miesto šulinio parnešdavo vieną kitą kibirą vandens. Žinoma, miesto modernizaciją lėtino ir imperijos politika bei kapitalo stoka, tačiau tokio sumanumo inžinierius savam kraštui būtų buvęs labai naudingas ir caro laikais. Pasak K. Griniaus, tapęs susisiekimo ministru 1923 m., T.

Naruševičius užsienyje pasiskolino pinigų ir nupirko 29 garvežius.

K. Grinius T. Naruševičių sutiko 1915 m. Maskvoje. Pasirodo, pastarasis buvo šioks toks politinis fantastas. Jiedu, – pasakoja Grinius, – daug kalbėjo apie būsimosios Lietuvos ribas, T. Naruševičiui įtikinėjant, kad net Karaliaučius turėtų Lietuvai priklausyti: „Jei senovėj lietuviai sugebėjo plačius svetimtaučių plotus valdyti, tai kodėl jie dabar nepajėgtų panašių darbų atlikti? – atkirsdavo jisai skeptikams. Manau, kad šiuo atveju ir K. Grinius buvo skeptikas: apie būsimos valstybės ribas jis rašė nemažai, bet į Karaliaučių niekada nepretendavo. Jis, kaip ir dauguma tuo metu, vadovavosi etnografinės Lietuvos samprata.

Trečiasis inžinierius K. Griniaus sąrašė buvo Pranas Stanaitis (1869–1936), dirbęs Maskvoje ir Lietuvon grįžęs 1922 m. 1930 m. jis dirbo susisiekimo ministerijoje. Neradau žinių apie jo veiklą Rusijoje.

Didelis, kaip dabar sakytume, inovacijų mėgėjas buvo inžinierius Petras Vitkauskas (1874–1924), kurio gyvenimui K. Grinius paskyrė ilgesnį rašinį, paskelbtą per keturis „Lietuvos žinių“ numerius (1924 rugpjūčio 10, 17, 24, rugsėjo 14). Jis sielojosi Lietuvoje diegti pramonę, nors tai jam ir nesisekė. K. Grinius P. Vitkauską pažinojo neblogai, nes abu dalyvavo Marijampolės „Šviesos“ draugijos ir Ūkininkų draugovės veikloje.

Nukelta į 11 psl.

Seimas paminėjo K. Griniaus 150-ąsias gimimo metines

Gegužės 11 d. Seimo rūmuose paminėtos Prezidento, ministro pirmininko, Steigiamojo Seimo, I–III Seimų nario, publicisto Kazio Griniaus 150-osios gimimo metinės.

Parlamento galerijoje atidaryta Seimo kanceliarijos parengta nuotraukų ir dokumentų paroda „Demokratijos keliu: Kaziui Griniui – 150“. Joje pristatytas K. Griniaus rašytinis palikimas, apie Prezidento gyvenimą ir veiklą pasakoja fotografijos, kuriose atsispindi politinė, visuomeninė veikla, šeimos istorija.

Konstitucijos salėje vyko forumas-minėjimas „Politinės sistemos ir demokratinių vertybių formavimas Lietuvoje (1920–1926 metais)“. Renginyje prisiminta K. Griniaus asmenybė, jo politinė veikla, aptartos demokratinės Lietuvos užuomazgos ir jos valdymas.

Seimo pirmininkė Loreta Graužinienė, sveikindama šio minėjimo dalyvius, pabrėžė, kad K. Grinius buvo viena ryškiausių tautinio atgimimo ir valstybės atkūrimo judėjimo asmenybių.

Nukelta į 11 psl.

Minėjime dalyvavo Seimo pirmininkė Loreta Graužinienė ir kadenciją baigęs Prezidentas Valdas Adamkus. Martyno Ambrazo nuotraukos

Parlamento galerijoje atidaryta nuotraukų ir dokumentų paroda „Demokratijos keliu: Kaziui Griniui – 150“.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:

skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Ar JAV lietuviai turės savo atstovą Lietuvos Respublikos Seime?

ROSSETA VINGEVIČIŪTĖ-WILBUR

Šį savaitgalį prasidėjo užsienyje gyvenančių lietuvių rinkėjų registracija spalio 9 d. vyksiančiuose Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose (žr. www.vrk.lt), ir aktyvi JAV Lietuvių Bendruomenės (JAV LB) vadovybė tikisi rinkėjus Amerikoje skaičiuoti ne šimtais, bet tūkstančiais. Ir galbūt greitai bus išrinktas toks Seimas, kuriame bus parlamento narys, atstovaujantis šimtams tūkstančių užsienyje gyvenančių Lietuvos piliečių. Ir galbūt netrukus bus rinkimai, kuriuose užsienyje gyvenantys lietuviai galės balsuoti atskiroje vienmandatėje apygardoje.

Žinia, praėjusiais metais JAV LB išsirinko naują, 21-ąją tarybą, ir pirmąkart tarybos daugumą sudaro trečiosios bangos imigrantai. Žinoma, kad naujosios kartos ryšys su Lietuva yra stipresnis. Todėl JAV LB krašto valdybai buvo patikėta siekti, jog čia gyvenantys lietuviai aktyviau dalyvautų Lietuvos politiniame ir ekonominiame gyvenime, o dalyvavimas Lietuvos rinkimuose yra efektyviausias būdas taip padaryti.

JAV LB naujai sukurtas puslapis www.musumetasdabar.lt skelbia: „Mūsų metas dalyvauti ir aktyviai balsuoti ateinančiuose rinkimuose! Metas būti Lietuvos piliečiu, metas išsakyti savo nuomonę, metas pasigilinti, kas kandidatuoja į naująjį Seimą!“

JAV LB Krašto valdybos Kontrolės komisijos pirmininkas Rimvydas Baltaduonis sako, jog sąvoka emigrantai yra pakitusi, nes daugelis naujosios kartos atvykėlių neketina visam laikui pasilikti už Atlanto, jie JAV studijuoja ar dirba kelerius metus, bet po to planuoja grįžti į Lietuvą. Ir suprantama, jog būdami čia jie įsilies į vietos bendruomenės veiklą. Jie taip pat palaiko glaudesnius ryšius su likusiais Lietuvoje artimaisiais, draugais, atidžiau seka, kas vyksta Lietuvoje.

Dalyvavimas rinkimuose yra atsakinga misija, neužtenka vien tik balsuoti, reikia žinoti už ką ir kodėl balsuoti, todėl klausiau R. Baltaduonio, ar nenutiks taip, jog „Mūsų metas dabar“ taps brangiu projektu, kuris neduos apčiuopiamų rezultatų. JAV LB atstovas sakė, jog jį ir kitus valdybos narius neramina tai, kad čia gyvenantys lietuviai nežino, jog jie gali dalyvauti rinkimuose ir kaip tai padaryti. Todėl ir norima pateikti kuo daugiau informacijos vienoje vietoje. Nuo paaiškinimo, kaip užsiregistruoti, kaip balsuoti, iki žinių apie rinkimuose dalyvausiančias partijas ir kandidatus. „Mūsų metas dabar“ – nepartinė pilietinė akcija. Todėl joje nebus agitacijos už partijas, kandidatus ar idėjas, akcija – už dalyvavimą rinkimuose. Bet akcijos interneto svetainėje bus nuorodos į partijų ar kandidatų Naujamiesčio apygardoje puslapius. Taip pat numatoma kandidatams pateikti klausimų, kurie aktualūs JAV lietuviams. R. Baltaduonis įsitikinęs, kad daugiau žinodami apie rinkimų Lietuvoje procesą ir apie jo dalyvius, JAV gyvenantys lietuviai galės padaryti gerus sprendimus.

Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas pabrėžė, jog būtina užsiregistruoti balsuoti prieš kiekvienus rinkimus, netgi jei dalyvavote praėjusiuose rinkimuose.

Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas ir JAV LB Krašto tarybos Kontrolės komisijos pirmininkas Rimvydas Baltaduonis. R. Vingevičiūtės-Wilbur nuotr.

Lietuvos ambasados pirmasis sekretorius Vadimas Lucenko aiškino, jog šiemet užsienyje gyvenančių rinkėjų elektroninė registracija internete paprastesnė nei per praėjusius rinkimus, nebereikės jungtis per bankų sistemą. Jis taip pat užtikrino, jog surinkti duomenys negali ir tikrai nebus naudojami jokiais kitais tikslais, išskyrus rinkimų organizavimą. Todėl „registruokitės, dalyvaukite ir nebijokite“, – sakė V. Lucenko. Lietuvos asmens duomenų apsaugos įstatymas yra labai efektyvus ir griežtas.

Elektroninė rinkėjų registracija yra dar vienas žingsnis link balsavimo internete, apie kurį šnekama ne vienerius metus. Ir jei anksčiau ambasados gaudavo rinkėjų sąrašus, išspausdintus ant popieriaus lapų, dabar jie atsiunčiami elektroniniu būdu.

Rinkėjai, pageidaujantys balsuoti paštu, o ne ambasadoje ar konsulate, elektroninės registracijos metu turės nurodyti ir savo adresą. Tačiau nepaisant šių naujovių, ambasada ketina išsiųsti laiškus – priminimus tiems rinkėjams, kurie yra jos rinkėjų sąrašuose.

Užsienyje gyvenantys Lietuvos piliečiai, kurie neturi interneto prieigos ar nežino, kaip juo naudotis, taip pat gali paskambinti į artimiausią Lietuvos ambasadą ir bus užregistruoti dalyvavimui rinkimuose.

Žinia, užsienyje gyvenančių rinkėjų balsai priskiriami Vilniaus Naujamiesčio rinkimų apygardai. Kita vertus, užsienio lietuviai turi galimybę ne tik išrinkti atstovą vienmandatėje Naujamiesčio apygardoje, bet ir padaryti įtaką, kas pateks į Seimą per rin-

kimus daugiamandatėje apygardoje. Primenu, jog Lietuvos Seimo rinkimai vykdomi 70 daugiamandatių apygardų ir 71 vienmandatėje apygardoje. R. Baltaduonis sakė, jog vertindami praėjusių rinkimų rezultatus, akcijos „Mūsų metas dabar“ organizatoriai pamatė, jog juose dalyvavo tik apie pusantro tūkstančio JAV lietuvių. Jei visi jie būtų reitingavę kandidatus partijų sąrašuose, jie būtų galėję paveikti apie dešimt procentų kandidatų.

Jei užsienio lietuviai išties pradėtų aktyviai dalyvauti Lietuvos Seimo rinkimuose, ar gali būti, jog netrukus jie turės savo kandidatą rinkimuose arba bent jau savo atstovą Seime, kaip Italijoje ar Prancūzijoje? Ambasadorius R. Kriščiūnas paaiškino, jog Naujamiesčio rinkimų apygardoje išrinktas Seimo narys galėtų automatiškai tapti užsienio lietuvių atstovu Seime, mat net įvertinus praėjusius rinkimus, kuriuose užsienio lietuviai nebuvo aktyvūs, jie surinko 17 tūkstančių balsų, ir tai buvo beveik pusė Naujamiesčio apygardos balsų. Tai ryškus indėlis.

Kol kas, pasak ambasadoriaus, užsienio lietuvių aktyvumas rinkimuose nėra didelis, bet jei jie turės daugiau informacijos ir geriau suvoks savo balso svarbą, tai gal ir 80 procentų balsų gali Naujamiesčio apygardoje ateiti iš užsienio. Ir parlamentaras ar parlamentarė šioje apygardoje būtų išrinkta užsienyje gyvenančių lietuvių ir jiems atstovautų.

Aktyvus užsienio lietuvių dalyvavimas rinkimuose padiktuotų ir kitą sprendimą – steigti naują apygardą, kad Naujamiestyje Vilniuje gyvenančių rinkėjų balsai nepaskęstų

užsienyje gyvenančių lietuvių balsuose.

Ambasadorius pabrėžė, jog blogiausia būtų supriešinti užsienyje ir Lietuvoje gyvenančius piliečius, sakė tikįs globalia Lietuva ir manąs, jog vienintelis būdas stabdyti emigraciją – tai kelti Lietuvos ekonomiką, kurti gerai apmokamas darbo vietas Lietuvoje ir palaikyti tvirtus ryšius su emigrantais.

JAV lietuvių iniciatyva skatinti užsienio lietuvių dalyvavimą rinkimuose sulaukė atsako ir kitose šalyse veikiančiose Lietuvių Bendruomenėse. R. Baltaduonis kalbėjosi su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininke Dalia Henke ir aptarė, kaip „Mūsų metas dabar“ projekte galėtų dalyvauti kitų šalių Bendruomenės.

Beje, Dalia Henke prieš mėnesį susitiko su Lietuvos vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininku Zenonu Vaigausku. Jis pažadėjo, jog jei balsuotų bent 30 tūkstančių užsienyje gyvenančių lietuvių, jie galėtų turėti savo vienmandatę apygardą.

JAV LB Krašto valdyba, anot jos Kontrolės komisijos pirmininko, išsikėlė tikslą – 30 tūkstančių balsų surinkti vien Amerikoje.

„Norėtume turėti kandidatą, kuris atstovautų JAV gyvenantiems lietuviams, nes yra nemažai tokių, kurie norėtų prisidėti prie ekonomikos stiprinimo Lietuvoje, bet yra gan sunku tai padaryti neturint politinių svertų. Turint savo atstovą Seime būtų stipresnis ryšys ir būtų galima lengviau bei greičiau įgyvendinti įvairias programas“, – tvirtino R. Baltaduonis.

Ambasadorius R. Kriščiūnas priminė, jog šiemet bus galima balsuoti ir Lietuvos konsulate Los Angeles ir pasakė, jog kreipsis į rinkimų komisiją dėl balsavimo valandų pakoregavimo, nes Californijoje gyvenantiems ir konsulate norintiems savo valią pareikšti rinkėjams tektų balsuoti per naktį. Ambasadorius taip pat sakė, nors dauguma užsienyje gyvenančių lietuvių turbūt norėtų balsuoti internetu, bet nemažai yra ir tokių, kuriems itin svarbus fizinis ryšys su jų balsu, kurie nori atnešti ir įmesti kur nors oro uoste ar kavinėje ir išsiųsti savo balsą interneto platybėms. Požiūrių, kaip balsuoti, yra ne vienas, bet svarbiausia pasinaudoti savo teise dalyvauti rinkimuose.

R. Kriščiūnas sakė, jog tai pirmi jo, kaip ambasadoriaus JAV, rinkimai, ir jis tikisi, kad čia gyvenantys lietuviai juose dalyvaus itin aktyviai.

„Mane, kaip pilietį, glumina klausimai, kodėl turiu balsuoti, ką man Lietuva davė? Lietuva yra visi mes. Lietuva nėra mistinė valstybė, mes visi ją sudarome, ir pradėti reikia nuo pilietinio savo valios pareiškimo, kokią Lietuvą norime matyti visi ir kiekvienas. Kad ir kur bebūčiau, visada balsavau pats ir skatinau kitus tai daryti. Man tai šventa pareiga. Labai džiaugiuosi, jog bendruomenė irgi tai gerai supranta ir skatina piliečius balsuoti“, – teigė Lietuvos ambasadorius Washingtono.

Tikėkimės, jog Lietuvos partijos įvertins JAV LB iniciatyvą ir šiemet aktyviau prisistatys užsienyje gyvenantiems rinkėjams akcijos „Mūsų metas dabar“ interneto svetainėje bei laikraštyje „Draugas“.

Ambasadorius Rolandas Kriščiūnas ir pirmasis sekretorius Vadimas Lucenko.

TELKINIAI

Prie vaišių stalo: Deimantė Komskienė, Jūratė Kwiatowski, Aldona Laukaitienė ir Stefanija Borzenkienė.

Po rytinių šv. Mišių žmonės sugužės ragauti LDD narių paruoštų gardumynų bei įsigyti įvairių rankdarbių.

Čikagos Lietuvos Dukterų draugijos veikla

NIJOLĖ NAUSĖDIENĖ

Ne tik pagarba seniems žmonėms garšėjančioje Japonijoje, bet ir mūsų, lietuvių, tautoje nuo seno buvo įprasta gerbti ir vertinti vyresnį, ilgiau gyvenantį ir daugiau žinantį, išmintingesnį.

Tarp po karo suvažiavusių naujųjų emigrantų buvo ne tik jaunų šeimų, buvo ir vyresnių, vienišų, jau net ir be sveikatos žmonių. Laikui bėgant čia ne visi spėjo prakusti, o senatvė bei ligos, tėvynės ilgesys, skausmas palikus artimuosius ardė sveikatą, vedė į depresiją. Ne visiems senatvė kelia džiaugsmo. O kai žmogų užgriūva įvairios ligos, o jis yra vienišas... Tokioje padėtyje atsidūrė daug naujai atvykusiųjų. Kunigas F. Gureckas, padedamas aktyviųjų moterų, įkūrė Lietuvos dukterų draugiją, kuri kaip tik rūpinosi tokiais žmonėmis. Tais laikais sesės lankė senesnius ir sergančius žmones, jos atliko ir slaugių darbus: valė namus, virė, pirko maistą, maudė ir valė sergančius. Visos sesės dirbo sunkų ir pasiaukojantį darbą, nes žmonės neturėjo lėšų samdomai slaugai.

Šioji labdaros organizacija tęsia savo darbą jau šešiasdešimtuosius metus. Džiugu, kad kun. F. Gurecko įžiebta artimo meilės ugnelė persiduoda iš kartos į kartą.

Pažadinti savo sąžinę ir atverti širdį gailėstingumui bei meilei – didelis darbas. Bet ir atlygis didelis, vertintinas ne pinigais, o kur kas aukštesniais matais. Viskas prasideda nuo meilės. Meilės šeimai, artimiesiems, kiekvienam žmogui ir pasauliui. O iš jos, meilės, gimsta ir kiti svarbūs dalykai – pareiga, atsakomybė, noras būti reikalingam. Argi ne to mokė Kristus?

Verbų sekmadienio renginys

Buvo nutarta atgaivinti senąją draugijos tradiciją ir Verbų sekmadienį suruošti tortų ir pyragų pardavimą. Prie šio renginio savo kepiniais ir įvairiais velykiniais gardumynais bei visokiais dirbiniais prisidėjo valdybos narės ir aktyviosios draugijos sesės. Valdybos narės pasirūpino vaisėmis, tad salės pakraščiuose buvo sustatyti gražiai padengti stalai, papuošti pirmosiomis pavasarinėmis gėlėmis. Gardžius aromatus skleidė verdama kava ir prie jos paruošti sumuš-

Pranešimą skaito pirm. Deimantė Komskienė. Prie stalo iš k.: sekretorė Stefanija Borzenkienė, išdininkė Jūratė Kwiatowski, Baniūtė Kronienė ir vicepirm. Gražina Kazėnienė.

Vaclova Polikaitienė (d.) atidžiai klausosi Deimantės Komskienės aiškinimo apie torto sudėtį.

tiniai, užkandėliai bei pyragai. Į salę žmonės rinkosi po rytinių Mišių ir pasikui po 11 val. Mišių. Čia visi galėjo ilgiau pasisėdėti, pabendrauti ir pasmaguriauti. O PLC vakarinės dalies salėje per visą stalą rikiavosi ir akį traukė visokie kepiniai, darbščių moterų namų gamybos sūriai, išmarginti ir išdrožinėti margučiai, ant medžio šakų iškabinėti paukščių lizdai ir lizdeliai. Lizdeliai buvo meniškai išmegzti, iškrakmolyti ir, kaip tikri lizdai, sudžiūvusių žolelių prikrauti. Tuose lizdeliuose prie mažučiuok įvairių spalvų kiaušinėlių tupėjo iš įvairiaspalvių plunksnų padaryti paukšteliai. Tad nenuostabu, kad tokios grožybės buvo greitai išpirktos.

Atvykusius į renginį pasveikino LDD pirmininkė Deimantė Komskie-

nė, maloniai besidomintiems vienu ar kitu kepinio aiškino apie kiekvieno kepinio sudėtį, supažindino su lizdelių gamyba bei kitais velykiniais papuošimais. Dėmesingas priėmimas lankytojus maloniai nuteikė. Aldona Rukuižienė, ilgametė ir aktyvi draugijos sesė, priiminėjo aukas ir nario mokesčius. Aktyvūs renginio dalyviai viską nupirko, ir valdybos narės galėjo tik pasidžiaugti. Todėl reiškiamo padėką visiems apsilankiusiems, visiems, mus parėmusiems, dėkojame visoms sesėms, prie šio renginio prisidėjusioms darbu.

Metinis LDD narių susirinkimas

Gegužės 1 dieną PLC didžiosios salės vakarinėje dalyje tuoj pat po šv. Mi-

šių, t. y. 12:30 val. p. p., vyko draugijos ataskaitinis metinis susirinkimas. Kaip ir įprasta, salėje buvo gražiai padengti stalai, sklido malonus kavos ir pikantiškų užkandėlių, sumuštinukų bei pyragų kvapas, maloniai kvietęs visus į šią popietę. Džiugu, kad salę užpildė ir seni draugijos nariai, ir buvo matyti daug naujų veidų.

Po trumpos valandėlės, visiems užkandus ir atsigavinus kavute, metinį susirinkimą pradėjo pirmininkė Deimantė Komskienė. Sekretoriauti buvo pakviesta Baniūtė Kronienė. Auką ir nario mokesčių priiminėjo Aldona Rukuižienė. Pirmininkė pirmiausia perskaitė šio susirinkimo darbotvarkę, kuri vienbalsiai buvo priimta. Vicepirm. Gražina Kazėnienė sukalbėjo tradicinę mūsų draugijos maldą. Atsistojimu ir tylos minute buvo pagerbta amžinybėn išėjusios sesės.

Praėjusio susirinkimo protokola perskaitė valdybos sekretorė Stefanija Borzenkienė. Jis buvo priimtas be pataisymų.

Išdininkė Jūratė Kwiatowski lankytojus supažindino su draugijos išdo padėtimi. Supažindino su kiekvieno suruošto renginio pelnu ar nuostoliais.

Revizijos komisijos vardu pranešimą padarė revizijos pirm. Genovaitė Treinienė. Su Vida Kosmoniene ir Irena Draugeliene patikrinusios LDD išdo ir sąskaitybos knygas, rado jas tvarkingai vedamas. Genovaitė Treinienė savo ir kitų narių vardu valdybos išdininkei išreiškė padėką.

Pirmininkės pranešimas

Pirmiausia noriu visiems širdingai padėkoti už jūsų kantrų buvimą su Lietuvos Dukterų draugija štai jau beveik šešiasdešimt metų. Visos valdybos vardu dėkoju už nuoširdų gailėstingumą, supratimą, užuojautą ir paramą vargantiesiems bei nelaimėn papulsiams žmonėms. Ačiū, brangieji. Šiandien Motinos diena (švenčiama Lietuvoje), tai pati gražiausia pavasario šventė, todėl naudodamasi proga sveikinu visas Mamas ir dėkoju už brangiausią dovaną – Gyvenimą ir švenčiausią jausmą – Meilę. Būkit laimingos, mieliosios mamos. Prieš pradėdant nuveiktų darbų pranešimą, noriu visiems pristatyti LDD nares: vicepirm. Gražina Kazėnienė, valdybos prisikėlimo ranka, kuri subūrė mus visas tęsti šią kilnią ir reikalingą

veiklą; išdininkė Jūratė Kwiatowski, labai energinga, sąžininga ir darbšti moteris; sekretorė Stefanija Borzenkienė, kruopšti, labai konkreti ir atsakinga savo darbuose; korespondentė Nijolė Nausėdienė, ilgametė valdybos narė, tiesaus žodžio meistrė, jos dėka žinios apie Dukterų veiklą pasiekia plačiąją visuomenę visoje Amerikoje ir už jos ribų; ryšininkė Aldona Rukuizienė, nepaprasta pagalbininkė, ilgametė draugijos narė, mums dovanoja neįkainojamą patirtį ir dalijasi gausiomis žiniomis. Aktyviosios narės: Aldona Laukaitienė, Elena Ablyingtė, Laima Gaudi. Tai mūsų darbščiosios rankos, gailestingos širdys, kruopščios ir atsakingos pagalbininkės.

Leiskite pradėti praėjusių metų draugijos veiklos apibendrinimą. Pirmiausia noriu paminėti nares, kurio-
mis Dukterų draugija rūpinosi ir lankė: Miliauskienę, Užupienę, Biskienę, Kronienę, Bagdonienę, Kriaučeliūnienę, Normantaite, Gelažienę, Jautokaite, Keraminiene, Dumbrytę, Gerštikienę. Visos draugijos narės mums yra brangios ir artimos, mes džiaugiamės galėdamos jas pradžiuginti ir pagerbti savo apsilankymais.

Praėjusių metų pavasarį į mus kreipėsi Lebženčių šeima. Vyra užklupo netikėta, nepagydoma liga. Šeimai padėti ir pagelbėti susimokėti už draudimą buvo paskirta 3 000 dol. Deja, Arūnas Lebžentis praėjusių metų rudenį iškeliaavo Anapilin, likusi paramos suma buvo paskirta laidotuviams. Kaip bebūtų gaila, bet liga nesirenka nei amžiaus, nei lyties, tiesiog išibrauna į žmogaus gyvenimą. Taip atsitiko Dirškų šeimai, kur maži vaikučiai, jauni tėvai. Dariui Dirškui buvo diagnozuotas smegenų vėžys. Žmona kreipėsi pagalbos skubiam gydymui. Mūsų draugija skyrė 2 000 dol. vais-

S. Borzenkienė, Vytautas Vizgirda (nuoširdus gerų darbų rėmėjas) ir D. Komskienė.

tams. Darius grumiasi su liga ir nepaprastai dėkingas už suteiktą paramą. Praėjusių metų rudenį netikėtai žuvo Gražina Šiauciulienė. Šeimą parėmėme 500 dol. vienkartinė auka laidotuviams. Dar noriu paminėti Puidokų šeimą, kuriai mes padedame jau keletą metų. Puidokams buvo skirta 2 580 dol. parama. Daug metų finansinę paramą siūsdavome Aldonai Normantaitei, kuri buvo vieniša, ligų palaužta ir finansiškai neišgyvenanti. Insulto palaužta buvo suparalyžiuota ir apie metus išbuvo valdiškuose slaugos namuose. Kiekvieną savaitę ją lankėme, morališkai stiprinome. Dukterų draugija auka parėmė ir jos laidotuves. Dėl finansinės pagalbos transportui, lankant sergančią giminaite, į mus kreipėsi Vida ir Augustinas Tijūnėliai. Buvo paskirta 480 dol. parama. Tijūnėliai mums dėkingi už suteiktą pagalbą. Buvo išsiųsta vienkartinė 220 dol. parama Stašėnų šeimai, gyve-

nančiai Lietuvoje. Toliau noriu apibendrinti valdybos einamuosius reikalus ir supažindinti su organizuotų renginių ataskaita. Rugsėjo mėnesį vyko „Rudens pietūs“, kurių metu buvo surinkta 4 590 dol. Jų metu buvo pagerbtos dvi ilgametės draugijos narės: Baniutė Kronienė ir Genutė Maldėnienė. Joms buvo įteiktos gėlės ir garbės raštai. Visus džiugino nuotaikinga jaunųjų atlikėjų meninė programa, gardus maistas ir, žinoma, puiki dalyvių nuotaika. Tikimės ir šiais metais sulaukti jūsų visų. Vėlyvą rudenį organizavome poezijos vakarą „Iš kartos į kartą“. Mūsų tikslas buvo pakviesti kuo daugiau moterų, kad susipažintų su Lietuvos dukterų draugijos veikla ir turiningai praleistų vakarą besiklausant išeivijos poetės Irenos Gelažienės, dabartinės kartos poetės Sandros Avižienytės bei mano pačios eilių. Renginio metu buvo

surinkta 404 dol. Į draugijos gretas įsirašė 15 naujų narių. Tuo mes labai džiaugiamės. Gruodžio mėnesį vyko kasmetinė kalėdinė mugė, kurioje pirmą kartą dalyvavo ir Dukterų draugija. Prekiavome šiaudinukais, kuriuos mums dovanojo žinoma šiaudinukų meistrė Onutė Keraminienė, Zitos Dapkienės megztomis kepurėmis, pačių gamintais rankdarbiais ir įvairiais skanėstais. Mugės metu buvo surinkta 632.50 dol. Kaip žinote, mūsų draugija turi veikiančius skyrius kitose valstijose. Noriu visus supažindinti su jų veikla (pirm. perskaitė Detritoito ir Los Angeles draugijų veiklos aprašymus. N. N.) Mes labai džiaugiamės visų skyrių veikla, glaudžiai bendradarbiaujame įvairiais klausimais, dalijamės patirtimi. Dėkoju už suteiktą pasitikėjimą, tikiuosi jūsų neapvilti.

Dėl naujos revizijos ir tarybos

Pirmininkė valdybos vardu padėjo ilgametėms revizijos komisijos narėms: Genovaitei Treinienei, Vidai Kosmonienei ir Irenai Draugelienei už kantrų ir sąžiningą bei nuoširdų darbą. Gaila, kad jos pasitraukia iš mūsų veiklos. Joms buvo išreikšta padėka ir įteiktos gėlių puokštės. Pirmininkė prašė dalyvaujančių siūlyti kandidatės į Revizijos ir Tarybos komisijas. Buvo pasiūlyta keletas kandidatų. Ateityje bus svarstoma ir renkamos naujos komisijos. Tuo metinio ataskaitinio LDD susirinkimo oficialioji dalis pasibaigė. Dalyvaujantieji dar ilgai vaišinosi, dalijosi išpūdžiais, aptarinėjo Dukterų draugijos veiklą. Visiems šis susirinkimas paliko gerą išpūdį, liko patenkinti ir naujos valdybos darbais bei rūpesčiu vargan papuolusiais tautiečiais.

Pirmoji komunija – įsimintina visam gyvenimui

Atkelta iš 1 psl.

Ši ypatinga ir graži šventė prasidėjo iškilmingu kryžiaus nešimu ir gražia, gausia jaunųjų tikinčiųjų, lydimų tėvelių eiseną. Mišios prasidėjo tėvams palaiminant savo vaikus. Po to vaikai sudėjo bažnyčios priekyje savo rankomis padarytas širdeles, kurios simbolizavo meilę Dievui ir tikėjimą. Be širdelių vaikai nešėsi dar ir po vėliavėlę, kurią pasidarė pats, sudėdamas į ją savo meilę ir kūrybą. Pamokslas buvo gražus ir pra-

smingas, pamokantis parapijiečius, kaip reikia vienas kitą gerbti ir mylėti. Šį kartą Mišių atnašavimas buvo ypatingas – tėveliai pasirūpino gražia gėlių puokšte, šventa duona ir didele meile Dievui. Vandenį, vyną ir švenčiausią sakramentą link altoriaus nešė mažos vaikų rankytės. Nedrąsiai ir su baime, tačiau širdelėse su didele meile Dievui, šeštadienio vakarą atlikę pirmąją savo išpažintį, 25 vaikai priėmė Pirmąją komuniją. Štai jų vardai: Neda Abrutis, Tauras Viktoras Alonso, Dominykas Bandžius, Julia

Bartkus, Vanessa Daunoras, Martynas Didžiulis, Mia Laura Garcia, Enridas Grimaila, Karolis Gudynas, Ieva Kirsanovas, Simonas Kondrotas, Kotrina Kovalskis, Kamila Kundrotas, Mantas Lazauskas, Deividas Masaitis, Mark Medyk, Guoda Norkūnaitė, Vanessa Orintas, Gustė Rutkauskas, Kotryna Rutkauskas, Greta Stanevičiūtė, Kipras Sulminas, Simona Sulminas, Olivija Tamavičius, Emilia Vaitulevičius. Pasibaigus iškilmingoms Mišioms vaikai pasveikino mamas, įteikdami joms po gėlę. Pirmąją Komuniją priė-

musius vaikučius sveikino ir pažymėjimus bei dovanėles įteikė kleb. kun. Jaunius Kelpšas ir tikybos mokytoja Auksuolė Marčiulevičienė. Po to buvo suteiktas žodis tėveliams, kurie gražiai ir jaudinančiai padėjo mokytojoms, kunigams ir visiems prisidėjusiems prie gražios šventės. Pasibaigę šventė, kaip ir įprasta, įamžinant ir apvainikuojant viską nuotraukose. Fotografų tą dieną netrūko! Auksuolė Marčiulevičienė – tikybos mokytoja

Šventės akimirkas stengėsi įamžinti visas būrys tėvelių.

Gegužės 1-osios sekmadienį Pirmąją komuniją Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje priėmė net 25 vaikai.

Namai – kaip mažas mūsų dangus

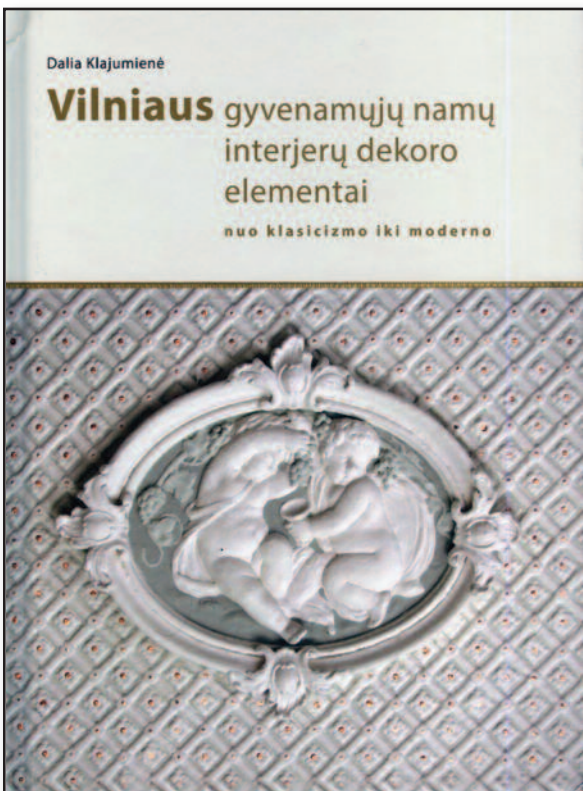
Pokalbis su dailėtyrininke Dalia Klajumiene

Senieji pastatai – tai ne vien išorinės architektūrinės formos ir konstrukcijos. Jų meninio vaizdo ir istorinės vertės visumai itin svarbios yra vidaus puošybos detalės, taip pat bylojančios apie pastato paskirtį, to laiko estetiką, statytojų ir dekoratorių išsilavinimą, užsakovų finansines galimybes. Atidžiai įsižiūrėjus į Vilniaus gyvenamųjų namų XVIII a. pabaigos-XX a. pradžios sienų tapybą, popierinius sienų apmušalus, lipdinius, koksines krosnis ir dekoratyvines grindų dangas miesto interjerų istorijai grąžinti pamiršti faktai, apdailos medžiagos ir puošybos būdai. Pasakojimo pagrindiniai veikėjai yra dekoro elementai, jų stilių ir plastikos raida, o Vilniaus miesto namai liko tik savotiški rėmai, kuriuose įvairiais rakursais visa tai sukomponuota.

Radvilų rūmų Vilniaus g. 41 antro aukšto patalpos sienų dekoras.

Dalios Klajumienės nuotr., 2010

Knygos viršelis

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Neseniai gavęs nuostabią, gausiai iliustruotą 738 puslapių knygą „Vilniaus gyvenamųjų namų interjerų dekoru elementai nuo klasicizmo iki modernio“ varčiau dieną, naktį... Tai ilgamečio dailėtyrininkės Dalios Klajumienės tyrinėjimo rezultatas. Nesunku išlepti matant, kiek nuostabių knygų išleidžia Mariaus Iršėno sumaniai vadovaujama Vilniaus dailės akademijos leidykla. Ir vis dėlto Dalios interjerų dekoras tarsi plakta grietinėlė ant pyragaičio – seniai besu turėjęs rankose tokią gražią knygą. Nutariau pakalbinti šio solidaus opuso autore.

– Kiek man žinoma, Jūs esate parengusi keletą knygų apie Lietuvos bažnyčių barokinę sienų tapybą. Kaip atsitiko, kad pradėjote tyrinėti senosios pasaulietinės architektūros polichromiją?

– Prieš beveik dešimtmetį, man betyrynėjant Lietuvos bažnyčių dailę, kolegos iš Lietuvos ir kitų kraštų, ypač Lenkijos, manęs nuolat klausinėjo, kas iš mūsų dailėtyrininkų domisi pasaulietinių pastatų sienų tapyba. Man atsakius, kad ši tema vis dar nėra mokslininkų akiratyje, sulaukdavau nemažai paraginimų gilintis į tai. Tačiau didžiausia paskata imtis naujos temos buvo jau daug metų restauratorių atliekami darbai Vilniaus senuosiuose pastatuose.

Į mano rankas pateko polichromijos tyrimų suvestinė, kurioje buvo užfiksuoti arti 700 namų tyrimai, kurie liudijo, kad visuose juose būta ne po vieną sluoksnį (kartais net iki 20 sluoksnių) įvairių laikotarpių sienų tapybos likučių. Peržiūrėjus surinktus duomenis pastebėjau, kad prie daugelio, ypač XIX a. antrosios pusės ir XX a. pradžios, elementų parašytas verdiktas „elementas nevertingas, saugoti nereikia“. Būtent restauratorių atliktų taikomųjų tyrimų gausa ir pastabos apie puošybos elementų „nevertingumą“ mane ir privertė imtis giliau pažinti gimtojo Vilniaus namų tapytas puošmenas. Minėta suvestinė rodė, kad daugiausiai tapybos yra surasta iš XVIII a. II pusės-XX a. pradžios, kadangi XVIII a. viduryje miestą nusiaubė keli dideli gaisrai ir daug ankstesnių namų ir jų puošmenų prazuvo liepsnose. Tyrimą 2007 m. pradėjau nuo sienų tapybos, tikėdamasi jį apibendrinti per 3–4 metus, tačiau greitai paaiškėjo, kad tapybos raida pasaulietiniuose interjeruose labai glaudžiai siejosi su sienų apmušalais, lipdiniais, krosnių ir židinių apdaila bei grindų ornamentais, todėl darbas labai išsiplėtė ir užtruko kur kas ilgiau.

– Ar tyrinėjimo metu pasijutote „savesnė“ pasaulietinėje terpėje?

– Tikrai nesijaučiu atsakiusi į visus man rūpėjusius klausimus, tačiau šiandien turiu daugiau argumentų kalbėdama apie pasaulietinę architektūrą ir ypač apie jos vidaus erdves. Išsiaiškinau plitusias madas, pirmavaizdžius, atpažįstu krosnių ir lipdinių modelius, tapetų raštus, žinau, kada vilniečiai pradėjo savo namuose tiesti margaspalvį linoleumą ar kloti mozaikinį betoną, betonines bei keramines plyteles, kokių raštų parketą mėgo, kokie apdailos medžiagų fabrikai veikė mieste, o kokius gaminius atgabendavo prekeiviai. Manau, kad per tuos metus mano mokslinė kompetencija gerokai sutvirtėjo, o žinių ratas išsiplėtė.

– Tai milžiniškas projektas, reikalaujantis daug laiko ir pastangų. Viena pirmųjų (jeigu ne pirmoji) Lietuvoje išleistų knygų, kurioje išsamiai nagrinėjamas senųjų gyvenamųjų namų interjeras?

– Kol buvo rengiama mano knyga, pasirodė socialinių mokslų daktaro Eugenijaus Skerstono parengtas dvitomis albumas, skirtas Vilniaus interjerams. Šie leidiniai daugiau pristato išlikusį miesto namų vaizdą. Mano tikslas buvo parodyti ne tik tai, kas išliko (nes išliko labai nedaug), bet tai, kas buvo interjeruose nuo XVIII a. II pusės iki XX a. pradžios ir kaip vienas stilius ar puošybos mada keitė viena kitą ir kas lėmė tą raidos eigą. Man svarbu buvo išsiaiškinti, kokius elementus vienu ar kitu metu miestiečiai pasirinkdavo savo būstams puošti, kaip juos derindavo tarpusavyje, kodėl vieni elementai prigijo labiau nei kiti. Šiandien, manyčiau, tai tikrai išsamiausia mokslinė monografija apie Vilniaus gyve-

namųjų namų interjerų dekoru elementų raidą nuo XVIII a. antrosios pusės iki Pirmojo pasaulinio karo, kurioje pristatyta itin daug naujų, dokumentais paremtų faktų ir vaizdų.

– Beje, ar Vilnius šiuo atžvilgiu yra unikalus miestas Lietuvoje?

– Žvelgiant į visos Europos gyvenamąją aplinką ir atskirai į Vilniaus miestiečių būstus mes randame labai daug panašumų, kadangi buvo sekama tų pačių autoritetų veikalais, jų siūlomais interjerų apipavidalinimo pavyzdžiais. Vietiniai meistrai netgi didžiuodavosi reklamose, teigdami, kad dirba „pagal naujausius užsienietiškus pavyzdžius“. Unikalus esame nebent liūdnąja, sunaikinimo prasme, kadangi beveik nebeturime visiškai išlikusių istorinių interjerų ir galime kalbėti tik apie autentiškas detales. Tačiau gražių detalių dar tikrai turime, jas reikia pastebėti ir išsaugoti. Džiaugiuosi, kad daugelis skaitysių mano knygą sako, kad tikrai dabar ima pastebėti tai, ko anksčiau nematė arba nežinojo, kad tai vertingi miesto istorijos liudininkai. Girdėdama tokius komentarus labai džiaugiuosi.

Vienas lauķe – ne karys!

– Ar į šį projektą įtraukėte ir kitų sričių specialistų?

– Taip, tyrinėdama nuolat konsultavausi su įvairių sričių restauratoriais, muziejininkais, bibliotekų ir archyvų darbuotojais. Diskutavau su dailės ir architektūros tyrėjais, istorikais. Išsiaiškinus vieną ar kitą rūpimą klausimą tuojau pat kildavo begalės kitų, todėl norėdama daug aprėpti, stengiausi kai kuriais klausimais sudominti tiek kolegas, tiek ir savo studentus, kad jie, atlikdami gretutinius tyrimus, pagelbėtų ir mano temos ėjimui į priekį.

– Ir neapsiribojote lietuviais – tyrinėjimo metu Jūs bendravote su latvių bei rusų kolegomis...

– Vilnius nuo XVIII a. pabaigos iki XX a. pradžios buvo Rusijos imperijos sudėtyje, todėl reikėjo visą laiką galvoti apie to meto politinę, geografinę bei ekonominę miesto situaciją. Kadangi namų vidaus puošybai labai dažnai buvo naudojami pramoniniu būdu pagaminti dirbiniai, reikėjo atsigręžti į Rusijos imperijos miestus, kuriuose buvo sutelkta tokia „meninė pramonė“. Vilniaus spaudoje išliko reklaminiai skelbimai, kuriuose nurodoma, iš kur į miestą gabentos namų apdailos prekės. Buvo svarbu pažinti miestų, pramonės gigantų – Rygos ir Sankt Peterburgo – XIX a. situaciją. Dėl to reikėjo išanalizuoti Latvijos ir Rusijos muziejų ar paveldosaugos institucijų fonduose saugomos dokumentus ir eksponatus. Šiame darbe tikrai labai daug pagelbėjo latvių ir rusų kolegų konsultacijos. Jų dėka mano tyrimai vyko kur kas sparčiau. Dėl carinės valdžios cenzūros visi Rusijos imperijoje išleisti periodi-

Birutės g. 40 namo sienų apmušalų fragmentas (NŠŠAA).

niai ir pavieniai spaudiniai turėjo patekti į valstybinę biblioteką Sankt Peterburge. Dėl tos priežasties šio miesto Nacionalinėje bibliotekoje yra sukaupiti itin dideli carinės Rusijos spaudinių rinkiniai, kurie labai svarbūs pažįstant ir XIX a. Vilniaus kultūrinę situaciją.

– O su lenkų specialistais taip pat konsultavotės?

– Net ir pačiai šiek tiek keista, kad šiame tyrime daugiau „bendravau“ su lenkų specialistų publikacijomis bei Lenkijos archyvuose saugomais dokumentais, o ne su pačiais interjerų žinovais. Tai nutiko, matyt, dėl to, kad Lenkijoje paskelbtų tyrimų sienų tapybos, sienų apmušalų, koklinių krosnių temomis yra kur kas daugiau nei Latvijoje ar Rusijoje, todėl lenkus kolegas pažįstu iš jų publikacijų.

Noras gyventi jaukiai ir madingai

– Kaip savo knygą apibūdintumėte skaitytojui?

– Tai knyga apie vilniečių gyvenamuosius būstus puošusias detales ir jų tarpusavio dermę nuo klasicizmo iki moderno. Kadangi daugiausiai kalbama apie pramoninės revoliucijos pažymėtą XIX a., knygoje gausu informacijos apie puošybos detalių gamintojus (tiek vietinius, tiek ir kitų kraštų), pramonės ir amatų parodas, apdailos medžiagų importą į Vilnių. Tyrinėdama sienų apmušalus suradau informacijos, kad XIX a. pabaigoje modernūs plaunami tapetai vežti net iš Amerikos.

– Mane labiausiai sudomino trečiasis knygos skyrius „Sienų apmušalai: dermė su tapyba, dekoras, pasiūla ir paklausa“. Ar, Jūsų akimis, tai pats svarbiausias interjero dekorų elementas? Ar išskirstumėte kažkuriuos kitus?

– Mano aptariamuoju laikotarpiu svarbiausiu elementu vis dėlto įvardinčiau sienų tapybą, tačiau sienų apmušalai buvo tikrai labai paplitę, ir jų svarba neabejotina. Labai gaila, kad ilgą laiką nesuprasdami jų vertės, šią puošmeną beveik sunaikinome. Restauratoriai, darydami tyrimus sienose, ieškodavo tapybos, o surastus tapetų sluoksnius nuplėsdavo ir išmesdavo, nes galvodavo, kad tai vėlyvas sovietmečio reliktas. Tik man atkreipus dėmesį į sienų apmušalus ir jų vietą pasaulietinių (ir ne tik) interjerų puošyboje, Lietuvoje jie imti po truputį saugoti. Šiandien galime pasidžiaugti vertingais XIX a. tapetais restauruotuose Burbiškio (Anykščių r.) dva-

ro rūmuose ir Pakruojo sinagogoje. Kelis iš dalies išsaugotus autentiškų sienų apmušalų atvejus žinome ir Vilniuje.

Aš pati su didžiuliu įkarščiu tyrinėjau visus knygoje aptartus dekorų dėmenis, nes viskas man pradžioje buvo „mažai pažinta žemė“ ir labai intrigavo. Gal kiek labiau reikėjo „jaukintis“ lipdinius, kurie man atrodė mažiausiai įdomūs, bet ilgainiui jų pažinimas vis labiau intrigavo. Didžiuliu atradimu laikau Rygos „Stukolin“ lipdinių fabriko išaiškinimą ir to fabriko produkcijos katalogo atradimą. Dabar džiaugiuosi galėdama Vilniaus namų lipdinius apibūdinti, nurodymą net jų numerius kataloge. Būtent tokių lipdinių išaiškinimas man padėjo akivaizdžiai pajusti pramoninių apdailos detalių paplitimą mieste.

Praeitis žavi tuom, kad ji praeitis

– Sostinėje daug nuostabių interjerų

...

– Taip, nepaisant didelio sunykimo, Vilniuje galima gerėtis bent jau iš dalies išlikusiais interjerais. Smalsus žmogus vadaus puošybos detalių pamatys dabartinia- me Lietuvos dailės muziejuje (vadinamuosiuose

Krosnies karūna iš namo Užupio g.

Chodkevičių rūmuose, Didžiojoje g. 4), Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejuje (buv. Radvilų rūmuose, Vilniaus g. 41), Lietuvos rašytojų sąjungos būstinėje (buv. Ipolito Korvino-Milevskio rūmai, K. Sirvydo g. 6), pastate Žygimantų g. 9 (buv. Ignoto Parčevskio namas), Lietuvos kultūros ministerijos patalpose (buv. Izraelio Bunimovičiaus namas, J. Basanavičiaus g. 5) ir daugelyje kitų. Be to, daug pavienių elementų – sienų tapybos, lipdinių, ornamentuotų grindų, krosnių – apsidairius galima pamatyti Senamiesčio ir Naujamiesčio parduotuvėlėse, namų laiptinėse.

– Ar Vakarai turėjo didelės įtakos formuojant vilnietišką interjerą?

– Interjerų puošybos mados į Vilnių atkeliavo iš Vakarų Europos. XVIII a. antrojoje pusėje didelės įtakos darė

Italijoje vykdyti Antikos paminklų kasinėjimai ir tų paminklų puošybos kopijos. XIX a. pradžioje – Napoleono I dvaro dailininkų rekomendacijos, o po Leipzigo mūšio 1813 m. baigties interjero madas ėmė diktuoti Austrija ir Vokietija. Rusijos imperijos valdžios palankumas šioms dviem valstybėms labai aiškiai jaučiamas ir formuojant XIX a. Vilniaus namų gyvenamosios aplinkos estetiką.

– Jūsų knygos pavadinime yra žodžiai „nuo klasicizmo iki moderno“, tačiau tiriamasis laikotarpis pasibaigia XX a. pradžia?

– Terminu „modernas“, kitur dar vadinamu secesija, *art nouveau*, jugendas, Lietuvoje vadinama XIX a. pabaigos-XX a. pradžios dailės ir architektūros kryptis, kuria ir baigiamas Vilniaus interjerų aptarimas. Vėlesni laikotarpiai vadinami „modernizmu“, „postmodernizmu“ ir kt., tačiau jie nepatenka į mano tyrimą.

Vienas vaizdas atstoja tūkstantį žodžių

– Knygoje savo pėdsaką paliko ir žymus XIX a. antrosios pusės fotografas, interjero fotografijos pradininkas Lietuvoje Juozapas Čechavičius ...

– Juozapas Čechavičius nuotraukose įamžino labai vaizdingų Vilniaus panoramų ir išraiškingų pasaulietinės architektūros interjerų. Tačiau tai ne vienintelis fotografas, savo kūryboje fiksavęs privačias vilniečių namų erd-

Witgensteinų Verkiuose rūmų kesoninės tapybos lubos. Dailios Klajumienės nuotr., 2011

tojai, „grynos, nepažeistos lietuvių kalbos šalininkai“, mums prakištaus dėl tokių žodžių kaip „interjeras“, „dekoras“, „elementas“? Kaip į tokį tarptautinės terminologijos vartojimą reaguoja Jūsų kolegos ir Lietuvių kalbos komisijos nariai?

– Šie terminai jau ne vieną dešimtmetį yra vartojami tiek mokslinėje, tiek ir kasdienėje šnekamojoje lietuvių kalboje. Mūsų kalbos redaktorės labai griežtai žiūri, kad į mokslininkų tekstus nepatektų klaidingi žodžiai ar žodžių junginiai, todėl jokių priekaištų iš Lietuvių kalbos komisijos narių nesulaukiau.

– Ar su knygos pasirodymu Jūs užsklendėte dar vieną Lietuvos dailės istorijos puslapį? Ar manote prie šios temos grįžti? Ar žengsite naujesniais, XX a. interjerų kuluarais?

– Knygą jau reikėjo pabaigti. Manau, kad ji pagal šių dienų mastelius išėjo net kiek per didelė, nors tema dar gali ir tikriausiai bus plėtojama. Minčių naujiems darbams tiek pasaulietinės, tiek ir bažnytinės dailės baruose turiu daugiau negu pakankamai, tačiau kuri iš tų minčių materializuosis šiandien, dar sunku pasakyti.

– Ačiū už malonų pokalbį. Sėkmės Jūsų tolesniuose tyrinėjimuose.

ves. Knygoje stengiausi parodyti įvairią tokių vaizdų skalę.

– Jūsų knygoje matome be galo daug piešinių, brėžinių, senų ir šiuolaikinių nuotraukų, reklamų bei kitos ikonografinės medžiagos. Knygos dailininkui, ko gero, buvo didelis iššūkis visa tai skoningai pateikti kad ir solidžiam 738 puslapių tome?

– Knygos dailininkė maketuotoja Edita Namajūnienė tikrai turėjo sunkią užduotį „suvaldyti“ mano surinktą gausią vaizdinę medžiagą, kuri, be to, buvo labai skirtingos kokybės. Labai džiaugiuosi, kad ji savo darbą atliko itin kūrybingai ir profesionaliai. Buvo stengiamasi, kad skaitytojas ne tik matytų kokybišką vaizdą, bet taip pat, kad kiekvienas vaizdas būtų tinkamoje vietoje, kad raiškiai papildytų tekstą.

– Jaučiu, kad kai kurie mūsų skaity-

Nors surinkti duomenys apie Vilniaus gyvenamųjų namų interjerus yra labai skirtingi, dažnai fragmentiški ir eklektiški, tačiau jie neabejotinai papildė miesto istoriją ir kultūros panoramą naujais kasdienybės estetiką apibūdinančiais faktais. Jie parodo gyventojų norą gyventi jaukiai ir svarbiausia – madingai, o sykiu atskleidžia sąlygas, kaip būdavo galima tokį norą įgyvendinti.

Rekomenduoju kiekvienam išeiviui, besidominčiam Lietuvos sostinės Vilniaus menu bei istorija, šią nuostabią knygą įsigyti. Knygą galima įsigyti internetu, užėjus į „Humanito“ knygyno svetainę:

<http://humanitas.lt/vilniaus-gyvenamuju-namu-interjeru-dekoro-elementai-9786094471988.html>

VAKARŲ KRANTAS

Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos 75 metų sukaktis (2)

Tęsnys. Pradžia gegužės 14 d. laidoje.

DALILĖ POLIKAITIENĖ

Šv. Kazimiero parapijiečiai
vyskupijos veikloje

Šv. Kazimiero parapija kiekvienais metais dalyvauja Los Angeles arkivyskupijos ruošiamame religinio auklėjimo kongrese (Religious Education Congress), kuris vyksta ankstyvą pavasarį Anaheim Convention Center, Anaheim mieste.

1983–1989 m. Marytė ir Pranas Grušai ir dabartinis J. E. Vilniaus arkivyskupas metropolitas Gintaras Grušas (tuo laiku buvęs Pasaulio jaunimo sąjungos pirmininkas) suruošė informacinę parodą apie okupuotą Lietuvą ir tikinčiųjų persekiojimus. Kongreso dalyviams dalijo informacinius lapelius ir „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką“ anglų kalba, rinko parašus peticijai, kad būtų grąžintos tikintiesiems Lietuvos bažnyčios. Per tuos septynerius metus jie atliko didelį darbą supažindinant kongreso lankytojus su tikėjimo persekiojimais okupuotoje Lietuvoje. Jiems talkino Šv. Kazimiero parapijos parapijiečiai.

2003 metais Los Angeles arkivyskupijos etninių parapijų taryba (Office of Ethnic Ministry) pakvietė etnines parapijas prisidėti prie kongreso renginių, suruošiant religines ir savo tautinės kultūros parodas. Valerijos ir Vytauto Ruzgių dėka tarp kitų tautybių parapijų kasmet dalyvauja ir Šv. Kazimiero parapija. V. ir V. Ruzgiai rodo Lietuvos tautinio ir religinio meno kūrinius, lankytojams paruošia apie 1500 informacinių lankstinukų apie Lietuvą, Šiluvos ir Aušros Vartų šventoves, šv. Kazimierą ir mūsų parapiją. Jie lankytojus supažindina su Lietuva ir lietuvišku menu. Per tris savaitgalio dienas kongreso renginiuose apsilanko apie 40 000 žmonių. Lietuvių parodą visuomet aplanko arkivyskupijos vyskupai J. E. Oscar Solis ir Alejandro Salazar. 2015 m. vykusiame kongrese apsilankė naujasis Los Angeles arkivyskupas J. E. Jose Gomez.

Minėjome Krikščionybės Lietuvoje
600 metų jubiliejų

1987 m. lapkričio 22 d. Los Angeles lietuviai minėjo Krikščionybės Lietuvoje 600 metų jubiliejų. Šventė buvo pradėta Los Angeles tuometinėje Šv. Vibianos katedroje ir tęsiama arti katedros esančiame New Otani viešbutyje.

Katedroje šv. Mišias koncelebravo J. E. vyskupai John Ward ir Paulius Baltakis, Šv. Kazimiero parapijos klebonas prel. Algirdas Olšauskas ir keturi kunigai svečiai. Vėliavas palydėjo organizacijų atstovai, skaitinius skaitė ir aukas nešė parapijos jaunimas, giedojo parapijos choras, vadovaujamas

Šiluvos jubiliejaus šventė Los Angeles arkivysk. katedroje, 2008 m.

kompozitoriaus Broniaus Budriūno. Kiekvieną dovaną, nešamą aukojimo metu, lydėjo Gintaro Grušo skaitoma, dovanos prasmę atskleidžianti malda. Katedroje buvo daugiau kaip 900 maldininkų. Pamokslą pasakė J. E. vysk. John Ward, sveikinimo žodį tarė J. E. vysk. P. Baltakis. Parapija apdovanojo vyskupą John Ward ir katedros kleboną lietuviškomis religinėmis dovanomis.

Antroji minėjimo dalis vyko viešbutyje. Visą dieną veikė kelios parodos: Marytės ir Prano Grušų meniskai išdėstyta ir Lietuvos Bažnyčią vaizduojanti paroda bei dr. Felikso Palubinsko parengta religinės lietuvių literatūros paroda.

Į puotą susirinko 350 svečių, tarp kurių buvo gubernatoriaus George Deukmajian patarėjas dr. John McCarthy, tuo metu buvęs Lietuvos atstovas Vatikane Stasys Lozoraitis, jaunesnysis, kelių valstybių konsulai ir jų atstovai. Kalbėjo ambasadorius S. Lozoraitis, jaunesnysis, programą vedė aktorė Rūta Lee, meninę programos dalį atliko Jaunimo ansamblio „Spindulys“ šokėjos.

Visos šventės organizacinio komiteto pirmininkė buvo Angelė Nelsienė, tuo metuėjusi Lietuvių Bendruomenės Vakarų apygardos valdybos pirmininkės pareigas. Komitetas apsilankė pas kardinolą Roger Mahoney ir įteikė jam krikščionybės sukakties proga sukurtą medalį. Taip pat aplankė tuometinį Californijos gubernatorių George Deukmajian. Gubernatoriui taip pat buvo įteiktas sukaktuvinis medalis, jis pasirašė peticiją Michailui Gorbačiovui

(tuometiniam Sovietų Sąjungos vadovui) dėl Vilniaus katedros grąžinimo tikintiesiems.

1986–1987 m. Šv. Kazimiero parapijos nariai turėjo progos dalyvauti Krikščionybės sukakties dvasiniame pasiruošime. Kadangi gyvenome išsibarstę po visą plačią Los Angeles apylinkę, parapijiečiai būrėsi į dvasinio atsinaujinimo būrelius įvairiose vietovėse. Būrelių vadovams JAV Krikščionybės sukakties organizacinis komitetas parūpino medžiagos vesti dvasinę programą. Ištikus metus vieną mėnesį rinkomės maldai ir susikaupimui.

Maldų dienos

Nuo 1988 m. iki 2010 m. kiekvieną rudenį parapija organizuodavo išvykas į Californijos San Luis Rey misiją (esančią netoli San Diego miesto) savaitgalio susikaupimui. Ramioje buvusio pranciškonų vienuolyno aplinkoje dalyviai praleisdavo kelias maldos dienas, klausydavo svečių dvasininkų pokalbių bei pamokslų ir kasdien dalyvaudavo aukojamose šv. Mišiose. Susikaupimo programą vedavo atvykę svečiai kunigai ir (kelis kartus) pasauliečiai. Pirmasis savaitgalio dvasinis vadovas buvo a. a. kun. dr. Kęstutis Trimakas. 2005–2010 m. išvykos vyko arčiau Los Angeles, Mary and Josepyh rekolekcijų patalpose, Palos Verdes vietovėje. Per tuos 22 metus organizacinį darbą atliko parapijiečiai Vytautas Zeleńis, Eugenijus Vilkas, Dalilė Polikaitienė, Dalia Jasiukonienė, Audronė Žemaitaitienė.

Lektorė Renata Nelsaitė ir J. E. vysk. Paulius Baltakis Lietuvos Krikšto jubiliejinėse šv. Mišiose Šv. Vibianos katedroje, Los Angeles, 1987 m.

Vilniaus katedroje kunigo šventimus gavęs kun. Gintaras Grušas savo parapijoje primicijų metu. Iš k.: kun. Aloyzas Volskis, prel. Algirdas Olšauskas, kun. Gintaras Grušas, prel. Jonas Kučingis ir kun. tėvas Francis Benedict, OSB, 1994 m.

Švenčiant parapijos 50 metų jubiliejų. Iš k.: garbės generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas, Janina Čekanauskienė, J. E. vysk. Sigitas Tamkevičius, (neatpažintas) ir Antanas Polikaitis, 1991 m.

San Luis Rey misijos kiemas, Escondo, CA, 1999 m.

Šv. Kazimiero parapijos
50 metų sukaktis

1991 m. spalio mėn. 19 ir 25–26 d. iškilmingai šventėme Šv. Kazimiero parapijos 50 metų sukaktį. Sukaktis buvo paminėta trimis renginiais. Spalio 19 d. buvo surengtas koncertas, pasivaišinimas ir šokiai. Dalyvavo „Spindulio“ ansamblio ir parapijos chorai, solistai, Los Angeles vyrų kvartetas. Sukakties proga už didelį indėlį į parapijos bažnytinį ir kultūrinį gyvenimą buvo pagerbti ir apdovanoti: ilgametis parapijos choro vadovas kompozitorius Bronius Budriūnas ir pianistė kompozitorė Raimonda Apeikytė. Spalio 25 d. bažnyčioje vyko Christopher Preikšaičio vargonų muzikos koncertas. Sekmadienį, spalio 27 d., šv. Mišias koncelebravo iš Kauno atvykęs J. E. vyskupas Sigitas Tamkevičius, parapijos klebonas emeritus prel. Jonas Kučingis, klebonas prel. Algirdas Olšauskas ir keturi svečiai kunigai. Iškilmingų pietų metu parapijos narius ir svečius sveikino vietos vyskupas J. E. John Ward. Buvo pagerbtas buvęs klebonas ir parapijos statytojas prel. Jonas Kučingis. Meninę programą atliko Vilniaus operos solistė Gražina Apanavičiūtė ir pianistė Raimonda Apeikytė. Sukakties minėjimo komitetą sudarė lietuvių organizacijų atstovai, jam pirmininkavo D. Polikaitienė.

Marijos apsireiškimo Šiluvoje
šventės garsina lietuvius už
parapijos ribų

2008 m. gegužės 4 d. šventėme Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400 metų sukaktį. Iškilmingos Mišios vyko „Our Lady of the Angels“ katedroje, Los Angeles miesto centre (pastaba: 1994 m. Los Angeles mieste vykusio žemės drebėjimo metu buvo smarkiai apgadinta St. Vibianos katedra; po keleto metų katedra buvo visai uždaryta, o 2002 m. baigta statyti ir pašventinta naujoji Los Angeles katedra). Susirinko daugiau kaip 800 dalyvių. Šv. Mišias aukojo arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, SJ, Kauno arkivyskupas metropolitas, koncelebravo prel. Edis Putrimas, kun. Tomas Karanauskas ir svečiai kunigai. Vyskupas Oscar Solis tarė sveikinimo žodį. Katedros nišoje buvo surengta lietuvių religinio meno paroda. Iškilmingoje procesijoje dalyvavo jaunimo ansamblio „Spindulys“ šokėjai, lituanistinės mokyklos mokiniai, organizacijos su vėliavomis. Prie altoriaus aukų nešėjai nešė Rūpintojėlį, Sibiro maldaknygę ir gintarinį rožinį. Suaugusiųjų chorui vadovavo muzikas Viktoras Ralys, mokinių – mokytoja Auksė Jackūnaitė. Mišioms buvo paruoštas leidinys lietuvių-ang-

Susikaupimo savaitgalio dalyviai ir vadovas kun. Artūras Sederavičius, 2009 m.

lų kalbomis. Šia proga sveikinimų gauta iš kardinolo Roger Mahony, Kalifornijos gubernatoriaus Jerry Brown, Los Angeles mero Antonio Villaraigoso, Lietuvos Respublikos ambasadoriaus Audriaus Brūzgos ir kitų asmenų. Po šv. Mišių Šv. Kazimiero parapijos salėje vyko iškilminga vakarienė. Dailininkų paveiksai, vaizduojantys Švč. Mergele Mariją, puošė salę. Šventės rengimo komitetą sudarė daugelio lietuviškų organizacijų atstovai, mokytojai ir savo srities žinovai. Komitetui pirmininkavo Marytė Sandanavičiūtė-Newsom.

Nuo 2007 m. rugsėjo mėn. iki pat šventės dienos Jūratės Venckienės dėka parapijiečiai dalyvavo Šiluvos Švč. Mergeles Marijos paveikslo piligriminėje kelionėje. Kiekvieną sekmadienį (lituanistinėje mokykloje kiekvieną šeštadienį) paveikslas ir Šiluvos istorijos bei susikaupimams tinkama medžiaga buvo perduodama iš vienos šeimos į kitą – susipažinimui ir maldai. Parapijos maldos būrelio vadovė Dalia Jasiukonienė suorganizavo gyvą rožinį, kuriame dalyvavo daugiau kaip 200 parapijiečių.

Šv. Kazimiero parapija
arkivyskupijos etninių
parapijų taryboje

Jau daugiau nei 30 metų Šv. Kazimiero parapija yra atstovaujama Los Angeles arkivyskupijos etninių parapijų taryboje – „Office of Ethnic Ministry“. Anksčiau parapijai atstovavo Gintaras Grušas, Dalilė Polikaitienė, Angelė Vaičekauskienė, Danutė Basiulienė. Nuo 2006 metų šias pareigas eina Marytė Sandanavičiūtė-Newsom; ji dalyvauja įvairių etninių bendrijų mėnesiniuose susirinkimuose, liturginiuose renginiuose, procesijose, valdybos posėdžiuose. Lietuviai prisideda prie vakarienių, gegužinių ir parodų organizavimo. Tautiniais drabužiais pasipuošęs lietuvių jaunimas kasmet atstovauja lietuviams iškilmingose

tarptautinėse Mišiose katedroje, dalyvauja pasirodymuose. Taip pat ir mūsų parapijoje kartais vyksta etninių parapijų susirinkimai ir pasitarimai. Su parapijos veikla supažindinamas Los Angeles arkivyskupas Jose Gomez, vyskupai augziliarai Oscar Solis, Alexander Salazar, John Clark ir kiti. Parapijos istorija atspausdinta tarptautinių mišių proginame leidinyje. Arkivyskupijos vyskupai įvairių parapijos iškilmių progomis Šv. Kazimiero bažnyčioje yra ne kartą aukoję šv. Mišias. Taip pat lankėsi parapijos ir vėliau JAV Lietuvių Bendruomenės ruošiamose Lietuvių dienose. Tokiu būdu išlaikomi glaudūs ryšiai su arkivyskupija.

75-mečio sukaktį
švęsime visus metus

Šiais, jubiliejiniais, metais klebonas kun. Tomas Karanauskas ir parapijos taryba daug renginių organizuos ištisus metus. Sausio 24 d. vyko Dievo Gailestingumo Jubiliejinių metų atidarymo, parapijos 75 ir bažnyčios 65 sukaktuvinių metų minėjimo šv. Mišios ir iškilmingi pietūs (žiūr. „Drau-

go“ š. m. vasario 6 d. numerį). Vasario – kovo – balandžio mėn. buvo surengtos šv. Mišios, kuriose sutuoktiniai gavo specialų palaiminimą; gydymo Mišios, kurias aukojo ir ypatingą palaiminimą suteikė kun. Michael Barry; Sutvirtinimo sakramento kandidatų savaitgalio rekolekcijos; kaimyninės Holy Family parapijos choro koncertas; Gavėnios rekolekcijos su kun. Kęstučiu Dvarecku iš Vilniaus; Verbų sekmadienį Sutvirtinimo sakramento kandidatų bažnyčioje vaidinta Kristaus kančia, aukotos šv. Mišios ir litanija Gailestingumo sekmadienį, suteiktas Sutvirtinimo sakramentas, dalyvaujant J. E. vyskupui Eugenijui Bartuliui iš Šiaulių, parapijos vaikųčių Pirmoji komunija, mamųčių pagerbimas Motinos dienos proga, Sekminių šv. Mišios su Sutvirtinimo sakramentą priėmusių procesija ir pasirodymu. Numatomi tolesni renginiai: istorinių nuotraukų paroda, jubiliejinių metų leidinys, labdaros projektas, parapijiečių dalyvavimas rugsėjo mėnesį arkivyskupijos organizuojamose tarptautinėse šv. Mišiose. O sukaktuvinius metus vainikuosime lapkričio 6 d. Los Angeles arkivyskupo Jose Gomez aukojamomis iškilmingomis šv. Mišiomis ir jo pagerbimu Šv. Kazimiero parapijoje.

Didžiuojamės savo parapijos istorija, parapijiečiais, visų kunigų indėliu į Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos klestėjimą 75-erius metus.

Panaudoti šaltiniai:

Gliauda, Jurgis, „Šv. Kazimiero parapija Los Angeles mieste“. 1966 m.
„Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių parapijos dešimtmetis“. 1951 m.
Medziukas, Ignas. „Lietuvių Šv. Kazimiero parapijos auksinė sukaktis“. 1991 m.
Vidžiūnienė, Rūta Kleva. „Trisdešimt dienų“. 1983 m.

Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos komiteto nariai (iš k.): Karis Petrulis, Linas Udrys, Žydra van der Sluys, klebonas Tomas Karanauskas, Linas Venckus, Jūratė Venckienė, Vitalija Virbukienė. Irenos Mižeikienės nuotr.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Minimos R. Kalantos žūties metinės

Kaunas („Draugo“ info) – Sodelyje prie Kauno valstybinio muzikinio teatro gegužės 13 dieną buvo paminėtos Romo Kalantos žūties metinės. Prieš 44 metus gegužės 14-ąją šiame sodelyje, teatre vykstant dieniniam savaitgalio spektakliui, jis apsipylė benzinu ir save padegė. Tai buvo R. Kalantos protestas prieš sovietų santvarką. Gyvu Laisvės fakelu

virtęs vaikinai iš Kauno Vilijampolės rajono pažadino minias protestuoti, po jo mirties miesto centre kilo sunkiai sovietų sutramdytos demonstracijos.

Oficialių asmenų kalbų, fotografavimosi Laisvės alėjoje R. Kalantos mirties metinių proga ši kartą nebuvo. Minėjimo metu skambėjo daug muzikos. R. Kalantos atminimas buvo pagerbtas padedant gėlių prie jam skirto

Kaune, miesto sodelyje paminėtos R. Kalantos žūties metinės. Evaldo Virkiečio nuotr.

paminklo Laisvės alėjoje, taip pat Romainių kapinėse, kur amžiniam poilsui atgulė jaunas, Lietuvai laisvės troškęs žmogus.

Vilniečiai ir miesto svečiai buvo kviečiami į Prezidentūros Atvirų erdvių renginį – muzikinį spektaklį „Prašau, mylėkit mano Lietuvą“. Spektaklis buvo skiriamas Romo Kalantos sušalinimo metinėms.

D. Montvydas „Eurovizijoje“ devintasis iš 42

Vilnius („Draugo“ info) – Šių metų „Eurovizijos“ konkurse Lietuvos atstovas Donatas Montvydas su daina „I've been waiting for this night“ užėmė 9-ąją vietą ir pateko į geriausiųjų dešimtuką.

Lietuvos kaimynė Latvija užėmė 15-ąją vietą, o Lenkija 8-ąją vietą.

Konkurse dalyvavo 42 šalys.

Anot Lietuvos ambasadoriaus Ukrainoje Mariaus Janukonio, „Eurovizijos“ dainų konkurse balsuodama už Ukrainos pasirodymą Europa parodė solidarumą dėl situacijos šalyje. „Tai buvo tam tikras palaikymas Ukrainai, jos žmonėms ir solidarumas da-

Lietuvos atstovas D. Montvydas buvo devintasis. „Facebook“ nuotr.

bartinių įvykių Ukrainoje fone“, – sakė ambasadorius.

Aptarė, kaip reaguoti į dvasininkų pedofiliją

Vilnius (BNS) – Lietuvos vyskupai aptarė, kaip palengvinti galimybes pranešti apie dvasininkų netinkamą elgesį su nepilnamečiais ir kaip išvengti naujų pedofilijos atvejų.

Lietuvos Vyskupų Konferencija (LVK) šią savaitę plenariniame posėdyje diskutuoti šiuo klausimu paskatino balandį nuskambėjęs atvejis, kai Vilniaus Šv. apaštalo Petro ir Povilo parapijos kunigas Kęstutis Ralys papasakojo, jog būdamas 12 metų patyrė seksualinį išnaudojimą. Apie tai, kad su juo esą netinkamai elgėsi klierikas, K. Railys pranešė internete paviš-

tame filmuke.

Anot LVK pranešimo, posėdyje pabrėžta būtinybė reguliariai priminti visiems tarnaujantiems Bažnyčioje apie elgesio su nepilnamečiais gaires. Kartu svarstytos naujos priemonės, kurios galėtų padėti nukentėjusiesiems pranešti apie patirtą prievartą.

Posėdyje buvo kalbama apie tai, kaip palengvinti kreipimosi tvarką. Jei atsirastų tokių žmonių, kurie nepilnametystėje patyrė seksualinę prievartą, kad jiems būtų dar lengviau ir suprantamiau, paprasčiau ir aiškiau kreiptis į bažnytines institucijas.

Atidengtas stogastulpis poetui A. Nykai-Niliūnui

Vilnius (BNS) – Utenos rajone, Nemeikščių kaime buvo atidengtas stogastulpis lietuvių išeivijos poetui ir vertėjui Alfonsui Nykai-Niliūnui.

Stogastulpyje įrašyti poeto gimimo ir mirties metai, taip pat jo žodžiai: „Yra pasaulis nuostabus, kurio neranda niekas, nors turi jį savy...“, ir pavaizduotos dvi rankos, laikančios Lietuvos kontūrus.

Alfonsas Nyka-Niliūnas (tikroji pavardė Alfonsas Čipkus) gimė 1919 metų liepos 15 dieną Nemeikščiuose, Utenos apskrityje. 1944 metais jis pasitraukė į Vakarų, Tūbingeno ir Fribourgo universitetuose gilino filosofijos bei meno istorijos žinias, studijavo

ir baigė vokiečių, prancūzų ir anglų literatūras. Kurį laiką dirbo mokytoju lietuvių gimnazijose užsienyje, bendradarbiavo su kultūrine Lietuvos spauda.

Baigęs studijas nuo 1949 metų apsigyveno Baltimorėje ir iki pat pensijos dirbo Kongreso bibliotekoje Washingtone, redagavo straipsnius, knygas.

Kritikų straipsniuose A. Nyka-Niliūnas vadinamas vienu didžiausių, moderniausių XX amžiaus lietuvių poetų, pasižymėjusiu kaip puikus vertėjas.

Poetas mirė pernai sausį, eidamas 96-uosius savo namuose Baltimorėje.

Sulaikė Rusijos karinius lėktuvus

Londonas („Diena.lt“) – Didžiosios Britanijos gynybos ministerija pranešė, kad britų naikintuvai „Eurofighter Typhoon“ virš Baltijos jūros sulaikė tris Rusijos karinius transporto lėktuvus, kurie artėjo prie Baltijos valstybių sienų.

Britų naikintuvai pakilo iš Amario bazės Estijoje, kur jie dislokuoti keturiems mėnesiams.

Kaip teigia Britanijos gynybos

ministras Michael Fallon, reikėjo staugai reaguoti, nes Rusijos lėktuvai nepasiuntė jų tapatybę leidžiančių nusiųsti signalų, neatsakė į bandymus palaikyti ryšį.

Keturi Estijos Amario bazėje dislokuoti britų naikintuvai dalyvauja NATO patruliavimo misijoje. Lietuvoje šiuo metu dislokuoti portugalų naikintuvai „F-16 Fighting Falcon“.

Lenkijoje bus JAV priešraketinės gynybos bazė

Varšuva (ELTA) – JAV priešraketinės gynybos bazė suteiks Lenkijai papildomų saugumo garantijų. Tai pareiškė Lenkijos gynybos ministras Antoni Macierewicz, kuris dalyvavo iškilmėse, skirtose karinio objekto Redzikovo vietovėje šalies šiaurėje statybos pradžiai.

Lenkijos ir JAV sutartis dėl gaudomųjų raketų dislokavimo šalyje buvo pasirašyta 2008 metais ir įsigaliojo po trejų metų. Iš pradžių buvo planuojama apginkluoti bazę didelio nuotolio raketomis, valdomomis radaru Čekijoje. Bet 2010 metais šie planai buvo pakeisti, ir dabar Lenkija gaus tik vidutinio nuotolio raketų „SM-3“.

Kai bazė Redzikove bus atiduota naudoti, ji taps JAV priešraketinio skydo Europoje dalimi.

Lenkijoje istorinė diena – čia bus NATO karinė bazė. Nnews.no nuotr.

Praėjusią savaitę Rumunijoje prie Deveselu kaimo buvo atiduotas naudoti JAV priešraketinės gynybos kompleksas „Aegis Ashore“. Jį sudaro radiolokacijos stotis, priešraketinės gynybos baterijų operatyvinio valdymo centras ir mobiliosios baterijos „MK-41“ su gaudomosiomis raketomis „SM-3“.

Sankcijos Rusijai turi būti paliktos

Washingtonas (ELTA) – Jungtinės Valstijos sutinka su Šiaurės Europos šalių nuomone, kad sankcijos Rusijai turi būti taikomos tol, kol bus įvykdyti Minsko susitarimai dėl padėties Ukrainoje sureguliojimo.

Tai Baltuosiuose rūmuose per susitikimą su Danijos, Švedijos, Norvegijos, Suomijos ir Islandijos vadovais, atvykusiais į Washingtoną su vizitu, pareiškė JAV prezidentas Barack Obama.

Amerikos administracijos vadovas

patvirtino, kad viena iš derybų temų buvo Rusijos politika. Pasak jo, pašnekovai išsakė bendrą susirūpinimą dėl Rusijos agresyvaus karinio buvimo Europos šiaurėje. B. Obama taip pat sakė sutinkąs su Šiaurės Europos šalių vadovais, kad sankcijos, įvestos Rusijai dėl konflikto Ukrainoje, kol kas turi galioti.

Tokia pat pozicija išdėstyta bendrame pareiškime, parengtame pagal šio JAV ir Šiaurės Europos vadovų susitikimo rezultatus.

ES pratęsė sienų kontrolę

Briuselis (ELTA) – Europos Sąjunga (ES) suteikė Austrijai, Vokietijai, Danijai, Švedijai ir Norvegijai leidimą šešiams mėnesiams pratęsti sienų kontrolę, siekiant susidoroti su migrantų antplūdžiu.

Jei ES nebūtų priėmusi šio sprendimo, gegužės 16 dieną šalys būtų turėjusios nutraukti sienų kontrolę. ES teigia, kad šalys turėtų informuoti viena kitą, kur tiksliai planuoja vykdyti kontrolę.

Ukrainos atstovė laimėjo „Eurovizijos“ konkursą

Stokholmas („Draugo“ info) – Stokholme vykusį 61-ąjį „Eurovizijos“ dainų konkursą laimėjo Ukrainos atstovė Susana Jamaladinova su daina „1944“, kurioje kalbama apie Stalino vykdytą Krymo totorių deportaciją.

Antroje vietoje liko Australijos atstovė, o Rusijos atstovas Sergejus Lazarevas – trečiasis. Iš viso finale dalyvavo 26 šalių atstovai.

32 metų Ukrainos džiazo dainininkė ir dainų kūrėja, prisistatančią Jaamalos sceniniu slapyvardžiu, kaip pranešama, įkvėpė prisiminimai apie prosenelę, kuri 1944 metais iš Krymo buvo deportuota su penkiais vaikais, drauge su 240-čia tūkst. kitų totorių.

„Kai ateina svetimi, jie ateina į jūsų namus, jie išžudo jus visus ir sako ‘Mes nekalti, nekalti’“, – tokiais žodžiais prasidėjo jos atlikta daina.

Rusijos pareigūnai ir kai kurie politikai Kryme skundėsi, kad šia daina siekiama juodinti Rusiją. Bet Ženevo-

„Eurovizijos“ dainų konkursą su daina „1944“, pasakojančia apie Krymo totorių trėmimą, laimėjo ukrainietė Jaamala. ELTOS nuotr.

je išikūrę organizatoriai nusprendė, kad daina nepažeidžia konkurso taisyklių.

S. Jamaladinovos pergalė reiškia, kad kitais metais „Eurovizijos“ konkursas vyks Ukrainoje. Dainininkę pasveikino Ukrainos prezidentas P. Porošenko, pranešama apie didžiulią džiaugsmo šventę ne tik Ukrainoje, tačiau ir okupuotame Kryme.

Kazio Griniaus inžinieriai draugai

Atkelta iš 2 psl.

1906 m. P. Vitkauskas tapo Suvalkų gubernijos atstovu pirmojoje Rusijos Dūmoje. Ją paleidus, atsėdėjęs 3 mėnesius kalėjimo už protesto pasirašymą, su broliu jis Marijampolėje įsitaisė garinį malūną ir audinių vėlimo įmonę. Bet įmonės sudegė. Tada jis įsteigė bendrovę automobiliais vežioti keleivius tarp Marijampolės, Vilkaviškio, Kybartų, Kauno. Deja, iš K. Griniaus nesužinome, kaip šiai bendrovei sekėsi. 1909 m. P. Vitkauskas vėl buvo areštuotas, nors kalėjime išsėdėjo neilgai. Iki karo jo pagrindinis dėmesys teko žemės ūkiui, skatinant pereiti iš žemdirbystės į gyvulininkystę.

Biografinėje apybraižoje K. Grinius cituoja P. Vitkausko laiškus. Neaišku, kaip jis tuos laiškus gavo, nes buvo rašyti ne jam. Dėmesį pagavo 1905 metų laiškas P. Vitkauskui dar gyvenant Rusijoje: „Aš čia <...> būdamas padariau šiokių tokių dasiekimų mokslė <...> Aš pats sumislijęs esmi motorį, kuris iš aukšto žiūrint turėtų būti geresnis už visus kitus, bet bandymams man pinigų neatlieka <...>.” Ir malonu pafantazuoti: P. Vitkauskas grįžta namo, susiranda kelis investuotojus, gal rizikuoti linkusį banką, pasistato ir išbando savo motorą, ir štai Marijampolė tampa pasaulinio masto pramonės centru. Žinoma, daug išradėjų pradingsta, nepatenka į pramonės istoriją... Kita vertus, anais senais laikais ne viena pramonės šaka gimė pašiūrėje, apsieinant be stambaus kapitalo ar brangios įrangos. Užtekdamo vien važduotės ir paprastų įrankių. Kokiais 1920 m. motorų pramonėje įdiegti naujovę būtų buvę žymiai sun-

kiau. Bet P. Vitkausko atvejis rodo, kiek Lietuvos išvystymui kenkė atsilikusi Rusijos imperija. P. Vitkauskas mirė niekada nesužinojęs, ar iš tiesų jo motoras būtų buvęs geresnis už visus kitus.

P. Vitkauskas – žmogus, kuriam sumanymų netrūko. 1922 m. jis dar Rusijoje. Rašo broliui apie galimybes išvystyti sacharino pramonę: šiuo metu neapsimoka, bet visai atsiskyti planų dar nereikia. Tuo tarpu jis tveria krakmolo fabriką ir stato krakmolui gaminti mašiną. 1923 m. metų pradžioje jis rengėsi grįžti Lietuvon. Neturi pinigų: kelionė dviem kainuotų du milijardus rublių, o jo alga – tik pusantro milijardo, nors uždirba tris kartus daugiau negu eilinis darbininkas. Bet galva pilna planų ir apskaičiavimų. Gal prie Marijampolės praverstų auginti cukrinius runkelius ir įsteigti cukraus fabriką? Atrodo, kad anglis per brangios, bet gal apsimokėtų kūrenant durpėmis? Jis taip pat teiraujasi, ar randasi Lietuvoje kreidos sluoksnių? Girdėjęs, kad tokių esama netoli Kauno, žemės paviršiuje. Tuo tarpu reikia organizuoti grįžimą – iš viso kokiems 50 „ypatų“, bet nėra pinigų ir ne visi supranta lietuviškai.

1923 m. pabaigoje jis – Marijampolėje ir svajoja apie bulvinių miltų gamybą, o „atmos susišertų gyvuliam“. Deja, mirė kitų metų vasario 21 d., pasak K. Griniaus, „nenustatyta liga“. K. Grinius spėja, kad užsikrėtė bevažinėdamas po kaimus. Tikriausiai ir anų dienų medicina būtų galėjusi jo gyvybę išgelbėti, bet carų Lietuva buvo atsilikusi ne vien pramonės, bet ir medicinos srityje.

Seimas paminėjo K. Griniaus 150-ąsias gimimo metines

Minėjimo dalyviai klausosi Prezidento Valdo Adamkaus kalbos.

Atkelta iš 2 psl.

„Šio žmogaus biografija yra puikus sąmoningo lietuvio nuoseklus ir kryptingo gyvenimo kelio pavyzdys. Kazys Grinius buvo ištikimas laisvės, demokratijos ir teisės viršenybės principų sergėtojas. Lietuvą jis visada matė kaip demokratinę respubliką. Demokratinę be jokių išlygų! Visas jo gyvenimas ir darbai buvo nuoseklus šios idėjos liudijimas”, – pažymėjo parlamento vadovė.

Seimo pirmininkė ypač išskyrė Prezidento K. Griniaus mąstymą, kuris, anot politikės, gerokai pralenkė laiką, o jo mintys ir iniciatyvos net ir šiandien būtų laikomos moderniomis, visuomenės pažangą ir sąmoningumą kuriančiomis idėjomis.

„Visas Kazio Griniaus gyvenimas

galėtų būti vienu labiausiai įkvėpiančių pavyzdžių, rodančių, kad nevalia pasiduoti ir kaip svarbu saugoti pamatinius laisvės, demokratijos ir humanizmo principus”, – įsitikinusi L. Grauzinienė.

Renginio dalyviams Seimo vadovė priminė iškalingą faktą, kad 2015 m. pabaigoje Izraelio Jad Vašemo Holokausto memorialinis muziejus, įvertinęs nuopelnus gelbėjant žydus, K. Griniui ir jo žmonai Kristinai suteikė Pasaulio tautų teisuolių vardus.

„Jo garbei skirti metai – tik kukli dovana ir mūsų padėka Prezidentui Kaziui Griniui”, – mano Seimo pirmininkė L. Grauzinienė, palinkėjusi visiems, sekant įkvėpiančiu K. Griniaus pavyzdžiu, dirbti Lietuvos labui.

Elta

A † A LINAS J. PAUŽUOLIS

Mirė 2016 m. gegužės 14 d., sulaukęs 59 metų.
Gimė 1957 m. vasario 13 d., Chicago, IL.
Gyveno Hanover Park, IL, anksčiau Marquette Park.
Nuliūdę liko: žmona Carrie Rudd Paužuolienė; sūnus Antanas, sūnus Dominic; tėvas Antanas Paužuolis; brolis Rimas su žmona Patricia; brolis Algirdas su žmona Judy; dukterėčia Lindsey Bartlett su vyru Jacob, vaikai Emma ir Ellie; sūnėnas Nicholas Paužuolis su žmona Gigi, vaikai Ashton ir Lillian; sūnėnas ir krikšto sūnus Thomas Paužuolis su žmona Nicole; krikšto sūnus Gianni Bandera; krikšto duktė Hayley Ellen Petkus; artimi draugai Domenic Bandera su žmona Mary ir Donny Petkus bei kiti giminės Lietuvoje.

Priklausė Lietuvos Skautų organizacijai.
A. a. Linas buvo sūnus a. a. Emilijos Vaitkevičiūtės.
Velionis bus pašarvotas penktadienį, gegužės 20 d. nuo 2 val. p. p. iki 9 val. vakaro Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont.

Gegužės 21 d., šeštadienį, 9 val. ryto Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Park vyks atsisveikinimas. 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a. a. Linas bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti LSA Lituanicos tuntui arba Rakostovyklai.

Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

www.draugas.org/mirties

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

Rūta Staniulis, gyvenanti **Woodridge, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Esame dėkingi už paramą.

Jonas Vaznelis, gyvenantis **Beverly Shores, IN**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Dėkojame už ne vienerių metų paramą.

Ann G. Alkas, gyvenanti **Tampa, FL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Padėka už išsaugotą lietuviško žodžio skambėjimą išeivijoje.

Mary Radis, gyvenanti **Schaumburg, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdus ačiū, kad remiate lietuvišką spausdintą žodį.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Kviečiame į Paskutinio skambučio šventę**, kuri vyks gegužės 21 d., šeštadienį, 10 val. r. Apreiškimo parapijos bažnyčioje (275 North 5th St., Brooklyn, NY 11211). Programoje: sveikinimai, pažymėjimų įteikimas, mokslo metų užbaigimas, apdovanojimai, abiturientų išleistuvės, vaisės, tortas.

■ **Gegužės 21 d., šeštadienį, 7 val. v.** Pasaulio lietuvių centre, galerijoje „Siela“ (14911 127th St. Lemont, IL 60439) vyks Ingos Wilke šilko tapybos darbų parodos „Žaidžiu spalva“ atidarymas. Paroda veiks iki gegužės 28 d.

www.draugas.org

■ **Sekmadienį, gegužės 22 d., 4 val. p.** p. kviečiame į susitikimą su rašytoja Dalia Staponkute SLA 307 Art Space (W. 30th St., New York, NY 1000). Susitikimo metu susipažinsime su Dalios kūryba, jos apmąstymais apie lietuvių literatūrą bei gyvenimo patirtį Kipre. Taip pat bus rodomas Rolando Anrijausko filmas „Rodos Film“.

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje** (2745 W. 44th St., Chicago, IL) šį sekmadienį, gegužės 22 d., 10 val. r. paminėsime Šventos Trejybės šventę. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. 15 min. prieš šv. Mišias sukalbėsime Švč. Mergelės Marijos litanią. Kviečiame visus dalyvauti.

Pakvietė JAV valdžios atstovus į Šokių šventę

Iš k.: Marylando valstijos sekretorius John Wobensmith, LR ambasados Washingtonė ministrė patarėja Lyra Puišytė-Bostroem, gubernatoriaus pavaduotojas Boyd Rutherford, ambasadorius Rolandas Kriščiūnas ir XV Šokių šventės organizacinio komiteto pirmininkas Linas Orentas.

Balandžio 21 d. Marylando valstijos sostinėje Annapolis Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas ir XV Šiaurės Amerikos lietuvių šokių šventės organizacinio komiteto pirmininkas Leonardas Linas Orentas susitiko su Marylando valstijos gubernatoriaus pavaduotoju Boyd Rutherford ir valstijos sekretoriumi John Wobensmith. Ambasadorius R. Kriščiūnas supažindino amerikiečius su verslo galimybėmis Lietuvoje, o L. Orentas papasakojo apie Baltimorėje rengiamą Šokių šventę ir pakvietė JAV valdžios atstovus joje dalyvauti. Šokių šventės interneto svetainė – www.sokiusvente2016.org.

XV Šokių šventės organizacinio komiteto info ir nuotr.

SIUNTINIAI Į VISA EUROPOS SĄJUNGA

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Asmeninės siuntos
708-907-3000
Siuntinių paėmimas iš namų
630-774-2136

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rita
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Florist Queen
1620 Peblewood Lane Naperville, IL 60563
Tel: 630-741-4445

Eurus Doli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-459-4293

Blamed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Always with Flowers (Royal Petal Inc.)
1138 B.S. State St., Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. 83 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-898-1838

Atlantic Express Chicago
2715 W. 71 St. Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-2655

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hgts, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Gelos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užeiga
6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyva
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W. Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Palaimintojo J. Matulaičio Misijos

PILGRIMINĖ KELIONĖ

Maloniai kviečiame visus
į 3 dienų piligriminę kelionę autobusu
į **Šiluvos Dievo Motinos koplyčios**,
esančios Vašingtono bazilikoje,

50 **50-TIES METŲ
JUBILIEJAUS
MINĖJIMĄ.**

Iškilmingos sukakties Mišios bus švenčiamos
šių metų spalio 9 d. 2 val. p. p.
Išvykimas – šeštadienį, spalio 8 d. 6 val. r.
Sugrįžimas – pirmadienio, spalio 10-osios, vakare.

Sekmadienio rytą bus galima pamatyti
kai kurias įžymias sostinės vietas.
Taip pat ir po Mišių bus galimybė
pasidairyti po Vašingtoną.

**KVIEČIAME
KELIAUTI
DRAUGE!**

Kelionės, įskaitant dviejų dienų nakvynę, kainą asmeniui – 250,00 dol. Moksleiviams, prisidedantiems prie Mišių liturgijos (patarnautojams, skaitovams, choristams ir muzikantams), dalį kelionės išlaidų padengs misija. Misijos kelionei skirtų lėšų suma – 2500,00 dol. Mokinius privalo lydėti kelionės palydovas: tėtis, mama arba kitas įgaliotas asmuo. Registravimasis misijos raštiniame. Už kelionę galima atsiskaityti grynais arba čekiu: „Bl. J. Matulaitis Mission“.

Smulkesnė informacija tel: 630 257-5613 arba el. paštu: matulaitismission@gmail.com

2016 m. VYDŪNO JAUNIMO FONDO JAMES LIAUTAUD 10 000 dol. VARDINĖ STIPENDIJA VERSLO MAGISTRANTAMS/DOKTORANTAMS

64 metus gyvuojantis Vydūno vardo jaunimo fondas remia lietuvių studentų studijas ir vertingų knygų leidimą, skiria Akademinio skautų sąjūdžio garbės narių vardo mokslo premijas, leidžia knygas ir skelbia rašinių konkursus.

Dosni geradarė Gražina Liautaud įkūrė tris 10 000 dol. stipendijas savo vyro a.a. James (Big Jim) Liautaud atminimui. Verslininkas ir pedagogas James Liautaud (mirė 2015 m. spalio 23 d.) Iliojaus universitete Urbana-Champaign įgijo mechaninės inžinerijos bakalaurą ir įsteigė nemažai verslų. Jis taip pat profesorius Iliojaus universitete Čikagoje, kur įdiegė vadovavimo apmokymo metodą – „Process Designed Training“. DePaul universitete James Liautaud įsteigė „Chicago Family Business Council“.

REIKALAVIMAI

Stipendija skiriama lietuvių kilmės studentams, kurie šiuo metu studijuoja ar yra priimti ir užsiregistravę studijuoti Illinois valstijos pagrindiniame, pripažintame verslo universitete, siekdami magistro ar doktorato laipsnių.

Informaciją apie stipendiją ir prašymo anketą rasite
Vydūno jaunimo fondo tinklalapyje www.vydunofondas.net
arba galite teirautis el. paštu: vyduno.fondas@sbcglobal.net.

Užpildytus dokumentus reikia grąžinti iki š. m. birželio 15 d.

www.draugas.org/kalendorius